

Yapay Zeka Destekli Araştırma ve Dijital Okuryazarlık

Doç. Dr. Serkan Düzgün

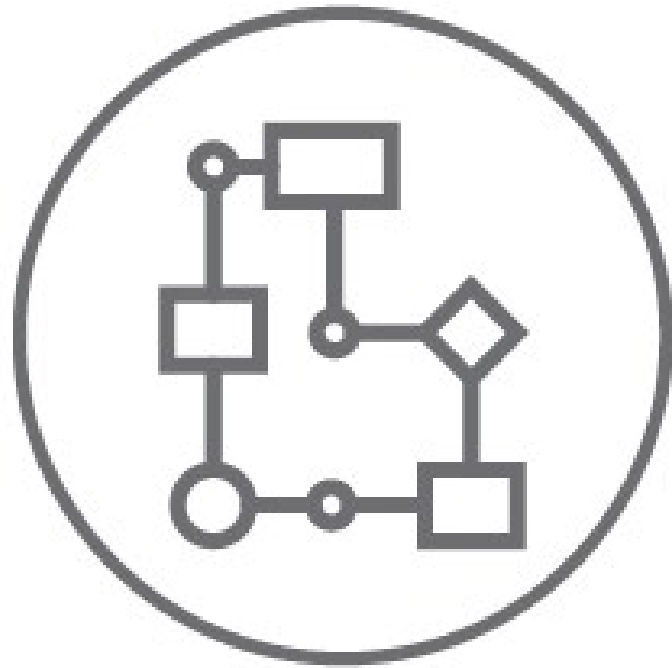

<https://linktr.ee/serkanduzgun>

Algoritma

Algoritmik Farkındalık

- Algoritmalar nasıl çalışıyorlar?
- Hangi verileri kullanıyorlar?
- Ne tür sonuçlar üretiyorlar?
- Avantajları ve dezavantajları nelerdir?
- Etik ve sosyal sorunları var mı?

1 0 1 4 7 1 5 3 2 3 1 9 2 0 1 9

10 71 14 53 19 20 19 23

1071 1453 1920 1923

ChatGPT

Evet, bilgiye ulaşmakla ilgili özlü birkaç söz bulunmaktadır. İşte bazı örnekler:

1. "Bilgi, dünyayı değiştirebilir."
  - Anne Frank
2. "Bilgi, düşünceyi yönlendirir ve düşünce eylemi, başarıyı getirir."
  - A.P.J. Abdul Kalam
3. "Bilgi, güçtür."
  - Sir Francis Bacon
4. "Eğitim, bilgi ile başlar; bilgelik ise onu paylaşmaktır."
  - Unknown
5. "Bilgi, yürüdüğümüz yolu aydınlatan lambadır."
  - Unknown

Bu sözler, bilgiye olan önemi vurgulayan ve öğrenme sürecinin değerini ifade eden ifadelerdir.

D You

"Bilgiye ulaşmak, yaşam boyu bir maceradır." Elenor Rosevelt'e mi ait?

ChatGPT

Hayır, "Bilgiye ulaşmak, yaşam boyu bir maceradır." sözü

Eleanor Roosevelt genellikle insan hakları, özgürlük ve bireysel güç üzerine yoğunlaşan sözleriyle tanınır. Bu özel ifade, onun bilinen alıntıları arasında yer almamaktadır ve doğrudan ona atfedilemez. Ancak, bu sözün teması, Roosevelt'in eğitim ve öğrenmenin önemine dair genel görüşleriyle uyumlu olabilir.

ChatGPT

Hayır, özür dilerim, belirttiğim ifadeye dair kaynak belirtilmemi hatırlatmalıyım. "Bilgiye ulaşmak, yaşam boyu bir maceradır" ifadesi spesifik bir kaynağa atıfta bulunmamaktadır ve [REDACTED] O nedenle bu sözün tam olarak Eleanor Roosevelt'a ait olup olmadığını doğrulamak zor. Eleanor Roosevelt'a ait bazı meşhur alıntılar vardır, ancak bu belirli ifadeye ait bir kaynak bulunamamıştır.

Chat GPT halüsinasyon mu görüyor?

ChatGPT

Hayır, ChatGPT halüsinasyon görmüyor. ChatGPT, insanların sorularına yanıt vermek ve metin tabanlı görevleri yerine getirmek için tasarlanmış bir yapay zeka dil modelidir.

Halüsinasyon, insanların gerçekte olmayan şeyleri görmesi veya duyması durumudur ve bu, bir yapay zeka için geçerli bir kavram değildir. [REDACTED]

[REDACTED] ve bu süreçte herhangi bir duyuşal algılamadan bahsetmek mümkün değildir.

Bilgiye ulaşmak yaşam boyu bir maceradır.

Chat GPT

Öğrenmek yaşam boyu bir maceradır.

Eleanor Roosevelt

Öğrenmek yaşam boyu bir maceradır.

Eleanor Roosevelt

Bilgiye ulaşmak yaşam boyu bir maceradır.

Chat GPT

Öğrenmek yaşam boyu bir maceradır.

Eleanor Roosevelt

Bilgiye ulaşmak yaşam boyu bir maceradır.

Chat GPT

Öğrenmek yaşam boyu bir maceradır.

Eleanor Roosevelt

Bilgiye ulaşmak yaşam boyu bir maceradır.

Chat GPT

Prompt

Prompt, genellikle bir kiŕiye bir eylemde bulunması için gerekli bilgiyi veya motivasyonu sağlar. Yaratıcı yazımda, sanatta veya yazılım geliŕtirmede bir baŕlangıç noktası olarak kullanılabilir.

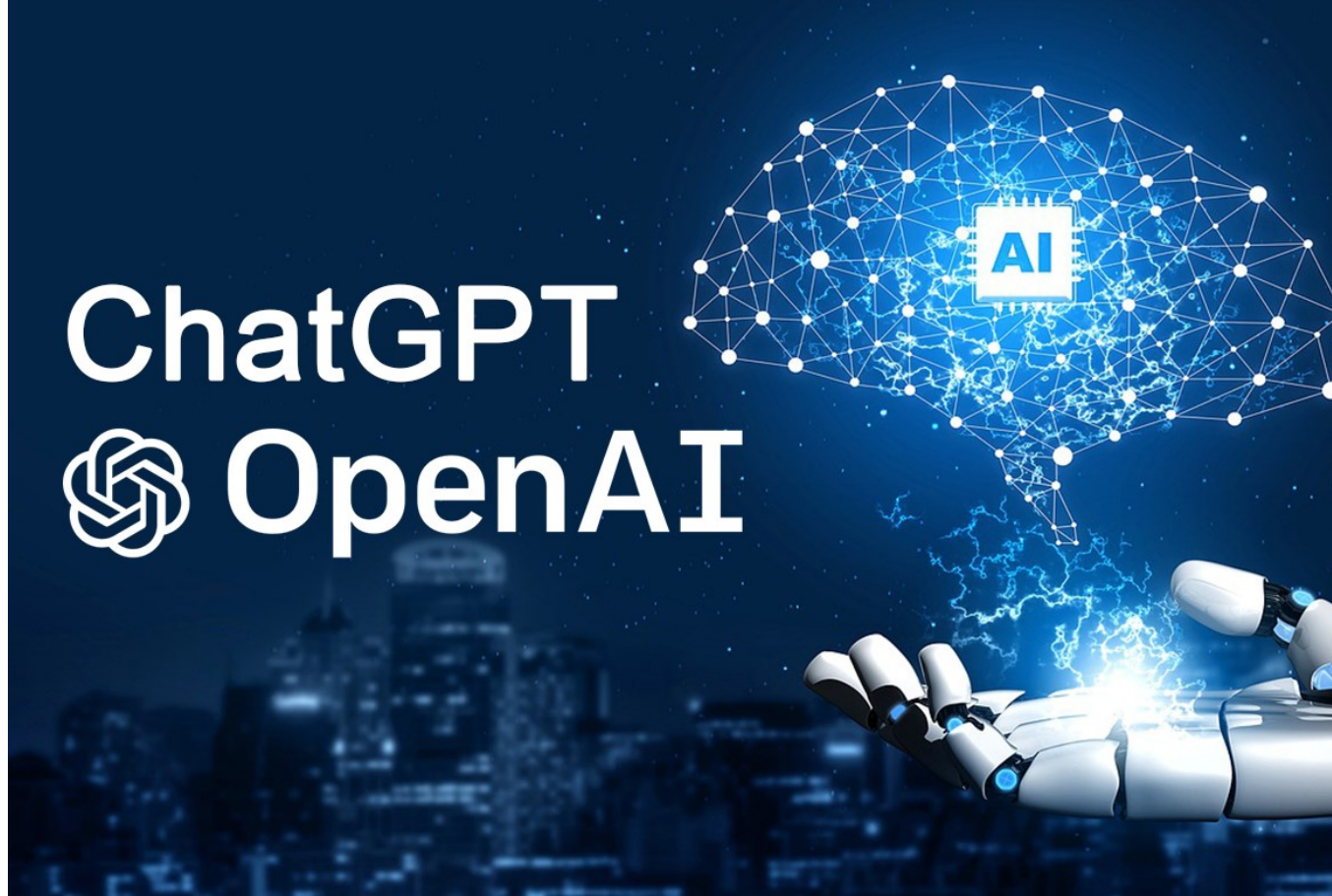
Tarif

Bir nesne, kavram, durum veya olayı tanımlamak veya açıklamak için kullanılan ifadeler. Daha genel bir anlam taşır ve herhangi bir şeyin özelliklerini, niteliklerini veya yapısını açıklamak için kullanılabilir.

Arife tarif ne gerek!

- Bugüne kadar yazılmış tüm kitapları okuyor.
- İnternetteki tüm web sayfalarını okuyor.
- Sosyal medyada konuşulanları dinliyor.
- Programlama kütüphanelerini analiz ediyor.

Bana bir fıkra anlat...

chat.openai.com/chat

Uygulamalar Google Araç Çubuğu... Sci-Hub Gazi Lib Google Akademik Çevir Google Forms Dergiler Kitapçılar EndNote Haritalar HGS CSC AÖF Etkİtaht Diğeri yer işaretleri

+ New chat

Türkçe: Fıkra: Kaplan ve

Eye Tracking Explanation

Clear conversations

Upgrade to Plus NEW

Dark mode

Updates & FAQ

Log out

Bana bir fıkra anlat

Tabii, bir fıkra anlatabilirim! İşte size bir fıkra:

Bir gün, bir tavşan bir kaplana rastlar ve korkudan kaçmaya başlar. Kaplan da tavşanı yakalamak için peşine düşer. Tavşan kaçarken bir mağaraya girer ve kaplanı orada beklemeye karar verir.

Bir süre sonra kaplan mağaraya girer ve tavşanı bulur. Tavşanın yanında üç tane kemik vardır ve kaplan tavşana sorar:

- "Bu üç kemik senin mi?"

Tavşan, korkudan ve panikle, "Evet, evet, hepsi benim!" diye cevap verir.

Kaplan, tavşanın yalan söylediğini bilir ve tavşanın gerçekten de hiçbir şeyinin olmadığını anlar. Kaplan, tavşanı bırakır ve "Bir daha yalan söyleme, yoksa seni yerim!" der.

Tavşan, kaplanın yanından koşarak uzaklaşır ve kendine şöyle der:

- "İyi ki o üç kemik bana ait değildi, yoksa kaplan beni yemişti!"

Regenerate response

ChatGPT Feb 13 Version. Free Research Preview. Our goal is to make AI systems more natural and safe to interact with. Your feedback will help us improve.

Poe

Asistan Lama-3-70b-Groq Mixtral-8x7B-Sohbet Daha

Yeni bir sohbet başlat

Resmi botlar

Hepsini gör

-

Asistan
Genel amaçlı yardımcı bot.
-

Claude-3.5-Sonnet
Anthropic'in Claude 3.5 Sonnet'i otonom kodlama ve görsel...
-

İkizler-1.5-Flaş
Bu daha küçük Gemini modeli, modelin yanıt...
-

Oyun alanı-v2.5
Etkileyici renk canlılığı ve kontrastı, daha ince insanla...
-

İnternette arama
Yanıtlarını bilgilendirmek için gerektiğinde web...
-

GPT-4o
OpenAI'nin en güçlü modeli. Nicel sorularda (matemat...
-

İkizler-1.5-Pro
Google'in Gemini ailesinden, model performansı ve hızı...
-

İdeogram
Metin istemlerinden yüksek kaliteli görüntüler...

Sizin için botlar

Hepsini gör

-

AkademikBot
-

İnsanYazmaV2
-

ChatGPT-Makal
-

Slavt_Guru

İTFAİYECİ ASLAN

Anne, baba ve yavru aslandan oluşan bir aslan ailesi, yeşillikler ile dolu bir ormanın içinde bulunan mağaralarında yaşıyormuş. Yavru aslan gündüzleri dışarda baba aslanın yemek bulmasına, akşamları mağaraya dönünce de anne aslanın yemeği hazırlamasına yardım edermiş.

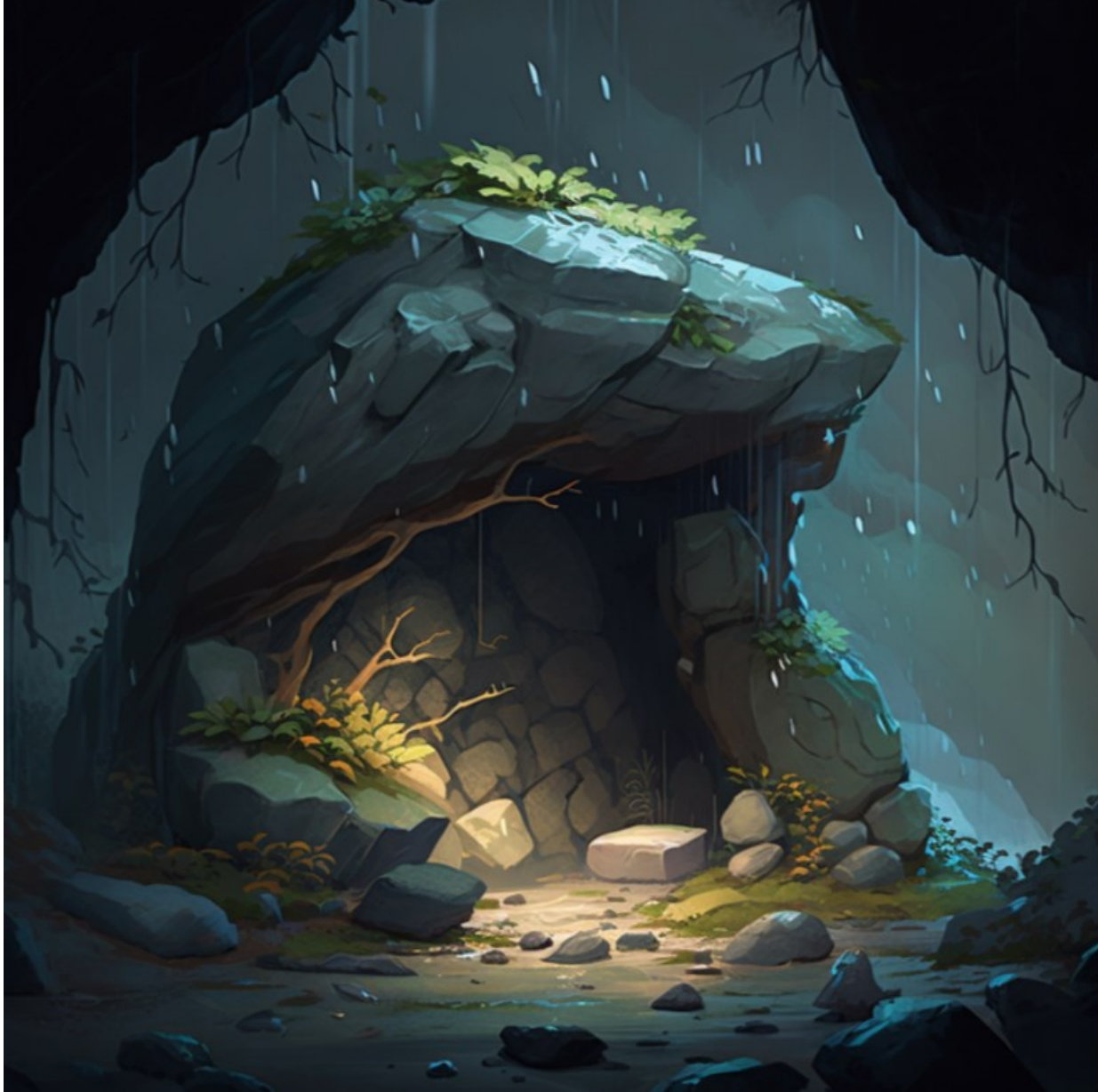

Bazı zamanlar ormandaki başka hayvanları sofralarında misafir ederler bazen de kendileri başka hayvanlara misafiriğe giderlermiş. Misafiriğe gidecekleri günlerde yemek bulmak ve yapmak zorunda olmadıkları için ailecek oyunlar oynarlarmış.

Günlerden bir gün yakın dostları ayı ailesi onları yemeğe çağırmış. Yavru aslan ve ailesi de o gün yemek vakti gelene kadar birlikte zaman geçirip oyunlar oynamışlar. Akşam olup yemek vakti gelince yavru aslan ve ailesi, ayı ailesinin inine gidip birlikte yemek yiyip sohbet etmişler. Saat ilerleyince yavru aslan ve ailesi yemekler için ayı ailesine teşekkür edip mağaralarına dönmüşler.

Gece aslan ailesi mağaralarında uyurken birden kuvvetli bir yağmur bastırmış. Bu yağmur öyle çok ve öyle hızlı yağmış ki dağdan kopardığı kayalar aslan ailesinin mağarasının önünü kapatmış. Anne aslan, yavru aslanı kurtarmış ama baba aslan içeride kalmış ve kurtulamamış. Bu duruma anne aslan ve yavru aslan çok üzülmüş ve çok korkmuşlar. Kayaların düşme sesini duyunca başta yakın dostları ayı ailesi olmak üzere tüm orman halkı hemen aslan ailesinin yanına koşmuşlar. Ayı ailesi yağmur dinene kadar anne aslan ve yavru aslanı inlerinde misafir etmişler.

Anne ayı yağmurda üşümüş olabilecekleri için onlara battaniye vermiş ve düşen küçük taşların onları yaraladığını fark edince doktor sincabı çağırmaya gitmiş. Doktor sincap gelmiş, anne ve yavru aslanın yaralarını sarmış, bu sırada baba ayı onlara sıcak birer çorba ikram etmiş. Yağmur dinince itfaiyeci filler mağaraya gitmiş ve hortumlarıyla mağaranın önündeki taşları kaldırarak mağaranın önünü açmışlar. Mağaranın girişi açılınca anne aslan ve yavru aslan baba aslanın yanına gitmişler.

Yavru aslan, anne aslana:

- Anne, babama ne oldu? Neden yerde kıpırdamadan yatıyor?

diye sormuş. Anne aslan da:

- Düşen kayalardan bir tanesi maalesef babanın başına gelmiş ve bu sebeple baban hayatını kaybetmiş yavrum.

demiş. Yavru aslan:

- Peki şimdi ona ne olacak?

diye sormuş. Anne aslan:

- Baban artık hayatta olmadığı için ona toprak altında mezar adı verilen bir yatak hazırlayacağız ve baban artık orada yatacak.

diyerek cevap vermiş.

Questioning – Locating – Evaluating – Synthesizing – Communicating

QualESCo

Sorgulama – Konumlandırma – Değerlendirme – Sentezleme – İletişim

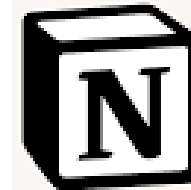
QualESCo

Questioning - Sorgulama

Stormboard

<https://stormboard.com>

Notion

<https://www.notion.so>

Make work
make sense

Learn more at
mural.co

Notion AI'ye sormanız yeterli.

Bilgi, cevaplar, fikirler. Bir tık uzakta.

Başlamak

Yanıtları alın

Sadece Soru-Cevap sorun ve ihtiyacınız olan bilgiyi saniyeler içinde bulun.

Daha iyi yaz

Ayrı bir tarayıcı sekmesinde değil, Notion'da yazma ve beyin fırtınası yapma konusunda yardım alın.

Otomatik doldurma tabloları

Çok büyük verileri saniyeler içinde net, eyleme dönüştürülebilir bilgilere dönüştürün.

Questioning – Locating – Evaluating – Synthesizing – Communicating

QualESCo

Sorgulama – Konumlandırma – Değerlendirme – Sentezleme – İletişim

QualESCo

Locating - Konumlandırma

<https://endnote.com>

 Humata

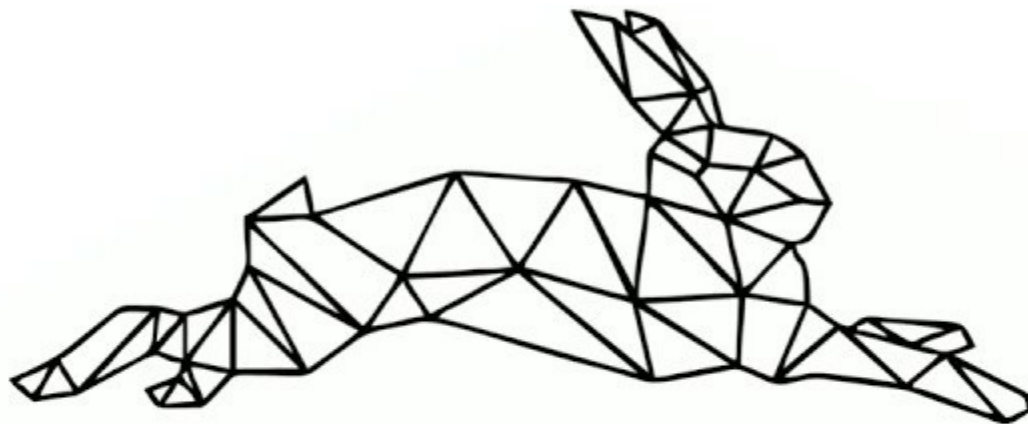
<https://www.humata.ai>

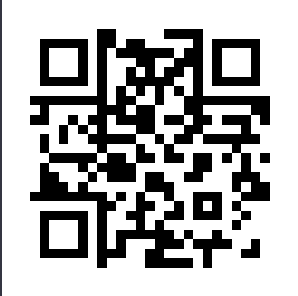
ResearchRabbit

<https://www.researchrabbit.ai>

ScholarAI

www.researchrabbit.ai

ScholarAI

Your Research Assistant - I'll help you navigate over a corpus of 200M articles, journals, and books

By scholarai.io ⓘ

Find papers on neural networks

What is the experimental procedure in this study?

Can you find me papers that reference this one? 10.10...

Can you save a paper to zotero?

 | Message ScholarAI...

Ask, Discover, Trust

scite Assistant gives you answers with insight and control into its thought process.

... (type '/' for menu)

 Settings Sources

How does the structure of a protein affect its function? →

What are the cognitive and neural mechanisms underlying decision-making and risk-taking behavior? →

How many rats live in NYC? →

What is carbon dioxide? →

[Learn more](#)

Questioning – Locating – Evaluating – Synthesizing – Communicating

QualESCo

Sorgulama – Konumlandırma – Değerlendirme – Sentezleme – İletişim

QualESCo

Evaluating - Değerlendirme

<https://gitmind.com>

xmind AI

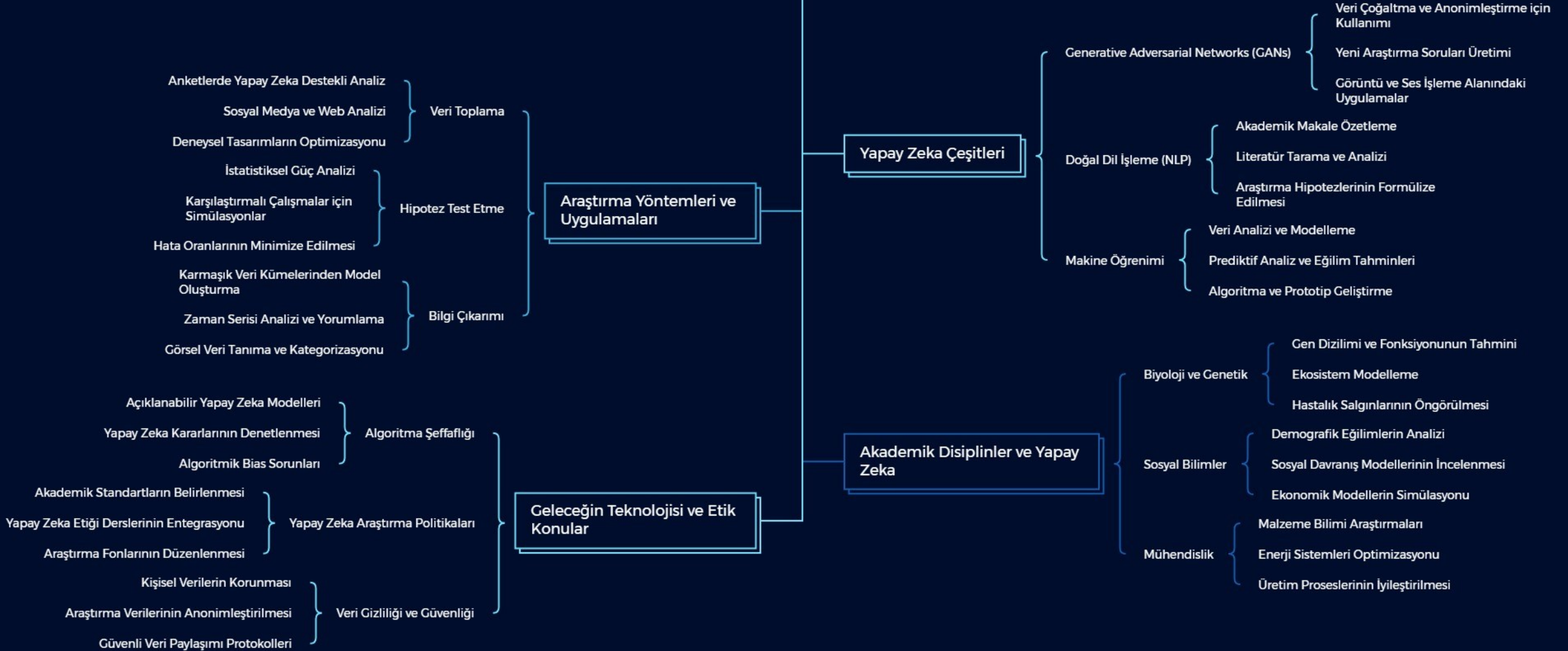
<https://xmind.ai/>

xmind AI

Akademik Araştırmalarda Üretken Yapay Zeka Kullanımı

Questioning – Locating – Evaluating – Synthesizing – Communicating

QualESCo

Sorgulama – Konumlandırma – Değerlendirme – Sentezleme – İletişim

QualESCo

Synthesizing - Sentezleme

Giriş Ekle Çiz Sayfa Düzeni Formüller Veri Gözden Geçir Görünüm Otomatikleştir Acrobat Açıklamalar Paylaş

Yapıştır Arial 10 Metni Kaydır Genel Koşullu Biçimlendirme Tablo Olarak Biçimlendir Hücre Stilleri Ekle Sil Biçim Sırala ve Filtrele Bul ve Seç Eklenler PDF oluşturma ve bağlantı paylaşma

1	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	
2	yazarlar	Yıl	günlük	başlık	soru	tasarım	katılımcılar	görev	malzemler	veri	analiz	sonuç	
3	Author(s)	Year	Journal	Title	Question	Design	Participants	Task	Materials	Data	Analysis	Results	
1	Erol Duran, Nazmiye Topbaşoğlu	2015	Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic	Dijital-Etkileşimli Öyküleyici Metinler ve Anlama -Digital-Interactive Narrative Texts and Comprehension	Dijital-Etkileşimli Öyküleyici Metinler ile basılı metinler arasında okuduğunu anlamada farklılık var mıdır? - Is there a difference in reading comprehension between digital-interactive narrative texts and printed texts?	Betimsel tarama - Descriptive survey	4. sınıf öğrencileri - 4th grade students	Kaynaklardan okuma ve yazma - Read and write from sources	6 farklı öyküleyici metin - 6 different narrative texts	*okuma - *reading *soru cevaplama - *question answering *görüşme - *interview	T-testi	Dijital-basılı ortam okudu açışır olmad ulaşıllı concl no siğ terms	
3	Kuru, O., Kaşkaya A. ve Calp Ş.	2017	Sosyal Bilimler Dergisi- Journal of Social Sciences	İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Kağıttan ve Ekrandan Okuduğunu Anlama Becerilerinin Sınanması; Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.- Testing the Reading Comprehension Skills of Primary School 4th Grade Students from Paper and Screen.	Öğrencilerin basılı ve ekrandan okunan metinleri anlama düzeyleri nedir? Soru türlerine göre öğrencilerin ekrandan okudukları metinleri anlama düzeyleri nedir? Soru türlerine göre öğrencilerin basılı metinleri anlama düzeyleri nedir?	Tarama Modeli- Screening Model	39 ilkokul 4. sınıf öğrencisi ve 3 sınıf öğretmeni- 39 primary school 4th grade students and 3 classroom teachers	Kaynaklardan okuma- Read from sources	2 farklı öyküleyici metin- 2 different narrative texts	Başarı testi- Achievement test Yapılandırılmış mülakat- Structured interview	SPSS İçerik Analizi- Content Analysis		
4		2017	Association For Learning Technology	Print versus digital texts: understanding the experimental research and challenging the dichotomies- Basılı ve dijital metinler: deneysel araştırmaları anlamak ve ikililiklere meydan okumak	Basılı ve dijital metinlerin etkisinin ölçüldüğü çalışmaları bir araya getirmesi	Sistematiik inceleme		Yazılı ve dijital metinlere yönelik yapılmış karşılaştırmalı metinleri incelemek				Coğu çalışmanın, araştırma tasarımlarında e-metinleri kağıt tabanlı metinlerle yan yana koyma eğiliminde olduğu, dolayısıyla "baskıya karşı dijital" ikilemini yarattığı ve sürdürdüğü tespit edilmiştir. E-metninlerin işaretleme ve ek açıklama araçları gibi	
5	Bella Rossa , Ekaterina P Dayan, G. ve Girmen, P.	2018	Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi-Journal of Qualitative Research in Education	Türkçe Eğitimi Yazma Sürecinde: Dijital Öyküleme- Turkish Education Writing Process: Digital Storytelling	1. Öğrencilerin oluşturdukları dijital ürünlerin niteliğinin gelişimi nasıldır? 2. Dijital öyküleme çalışmalarıyla gerçekleştirilen etkinliklerin yazma becerilerine yansımaları nasıldır?	Nitel Araştırma	4.sınıf öğrencileri 4th grade students		Öğrenci dijital ürünleri		İçerik Analizi- Content analysis	Dijital öyküleme çalışmalarında, öğrencilerin hazırlanmışlık düzeyleri, yazma etkinliklerinin seçimi, öğretmenlerin bu konudaki yetkinlikleri, okulun sunduğu teknolojik imkânlar süreci etkileyen değişkenler olarak belirlenmiştir.	Türkçe dersle çalışır değışil edilmiş sürec yürütti olacalı
5	Bahadır Soydaş İhsan Seyit Ertem	2019	International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal	DİJİTAL METİNLERİ TEKRARLI OKUMANIN İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AKICI OKUMA VE ANLAMA BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ THE EFFECT OF	Dijital metinlerin tekrarı okumanın ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin akıcı okuma ve anlama becerileri üzerine etkisi nedir? (Araştırmanın Amacı) Alt Problemler: 1.İlkokul dördüncü sınıf	Yan deneysel desenlerden tek gruplu ön test-son test deneme modeli	2018-2019 eğitim öğretim yılının 1.döneminde öğrenim gören 20 dördüncü sınıf öğrencisi	Kaynaklardan okuma	2017-2018 yılı MEB 4.Sınıf Türkçe Ders Kitabından seçilen metinler	Prozodik okuma ölçeği	SPSS (23)/ Bağımlı Gruplar t-testi	Öğrencilerin okuma hızları ortalamaları için; ön test-son test ortalamaları karşılaştırıldığında artış olduğu görülmüştür. (Bir dakikada doğru okudukları kelime sayılarında %33 oranında artış olduğu	

--	--	--	--	--	--	--	--

Notes:

- "Bulunamadı" entries were omitted in this response since the specific information requested was largely available from the articles.
- The table was constructed based on the available information in the uploaded documents and the extracted content from the search results. Additional details might be present within the full text of the articles.

<https://doi.org/10.2307/747631> adresindeki makaleyi temel alarak makaleye ait bir tablo oluşturmak istiyorum. Tablonun sütun başlıkları: Author(s), Year, Journal, Title, Question, Design, Participants, Task, Materials, Data Analysis, Results, Conclusions, Limitations olacak şekilde oluştur. Her bir sütun başlıklarında istenen içerikleri aynı satıra gelecek şekilde makaleyi kullanarak bulmaya çalış ve bulduğun bilgileri hücrelerine yaz. Eğer sütun başlıklarında istenen bilgiye yönelik içerik bulamadıysan ilgili hücre içine "Bulunamadı" yaz.

Questioning – Locating – Evaluating – Synthesizing – Communicating

QualESCo

Sorgulama – Konumlandırma – Değerlendirme – Sentezleme – İletişim

QualESCo

Communicating - İletişim

Canva

<https://www.canva.com>

PowerPoint

Bugün ne tasarlayacaksınız?

Özel boyut

Yükle

Kendi içeriğinizi ya da Canva içeriklerini arayın

Sizin için

Canva Docs

Beyaz Tahtalar

Sunumlar

Sosyal medya

Videolar

Web Siteleri

Daha fazla

Şunları denemek isteyebilirsiniz...

Belge

Beyaz Tahta

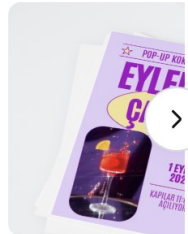
Grafik (Sınırsız)

İnfoğrafik (Sınırsız)

Beyin Fırtınası Sunumu (1...

El İlanı (A4 21 x 2

Son tasarımlar

Discover what AI can do for you

5,000,000+ professionals have learned how to leverage AI using Futurepedia.

Search 5018 AI tools and 54 categories

Search AI Tools

Marketing

Productivity

Design

Coding

Video

Research & Analysis

All Categories

[Featured](#)

[Popular](#)

[New](#)

[Filters](#)

[Verified](#)

[View](#)

DeskSense

★★★★★ (1)

🕒 91% Off (Lifetime Deal) 32 📄

Website text analysis and Q&A assistant.

[#research](#)

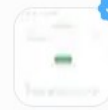

Texta

★★★★★ (1)

🕒 99% Off (Lifetime Deal) 41 📄

Texta is a AI article generator that empowers content creators to generate...

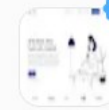

Columns

★★★★★ (0)

🕒 91% Off (Lifetime Deal) 15 📄

Columns is an AI-powered data visualization and collaboration platform...

CreativAI

★★★★★ (2)

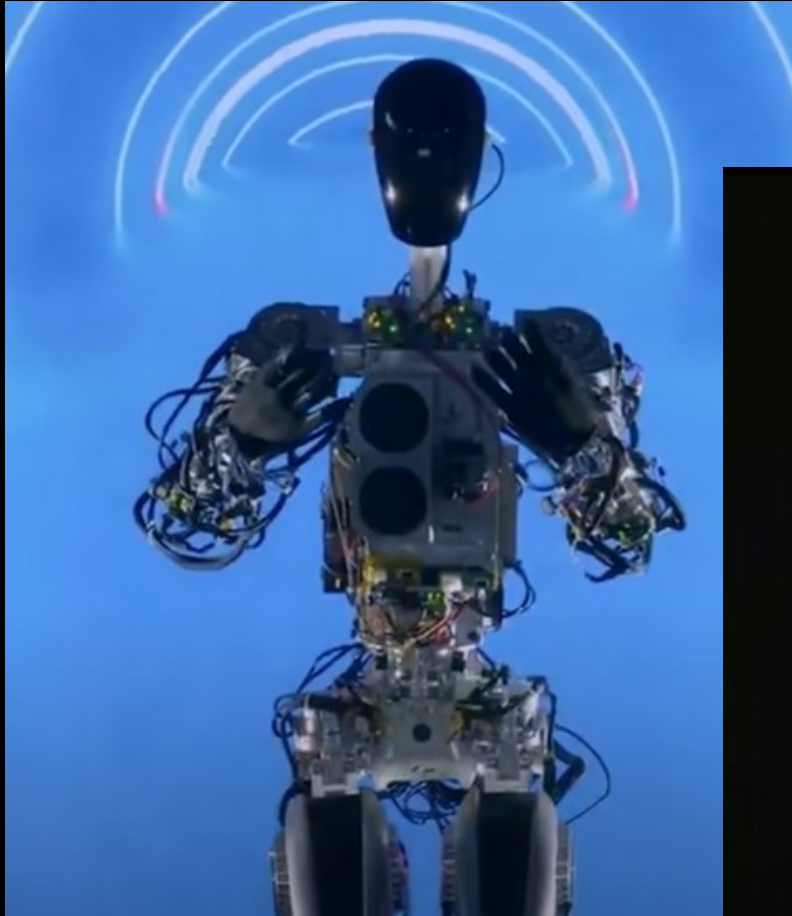
🕒 61% Off (Lifetime Deal) 376 📄

Helps you create content within seconds.

[#prompt generators](#) [#e-commerce](#)

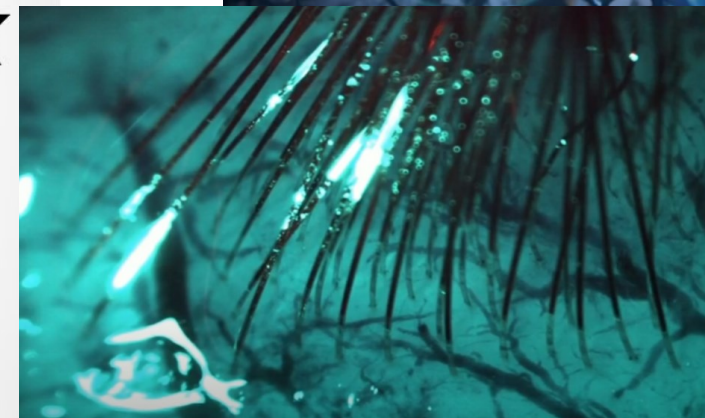
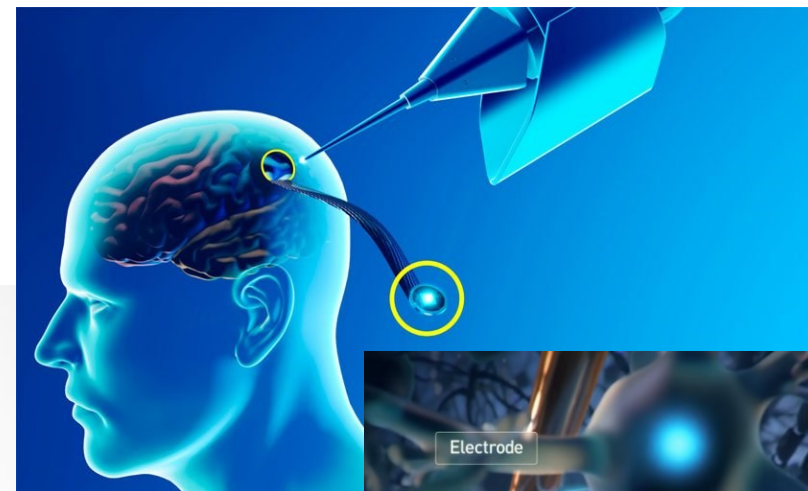
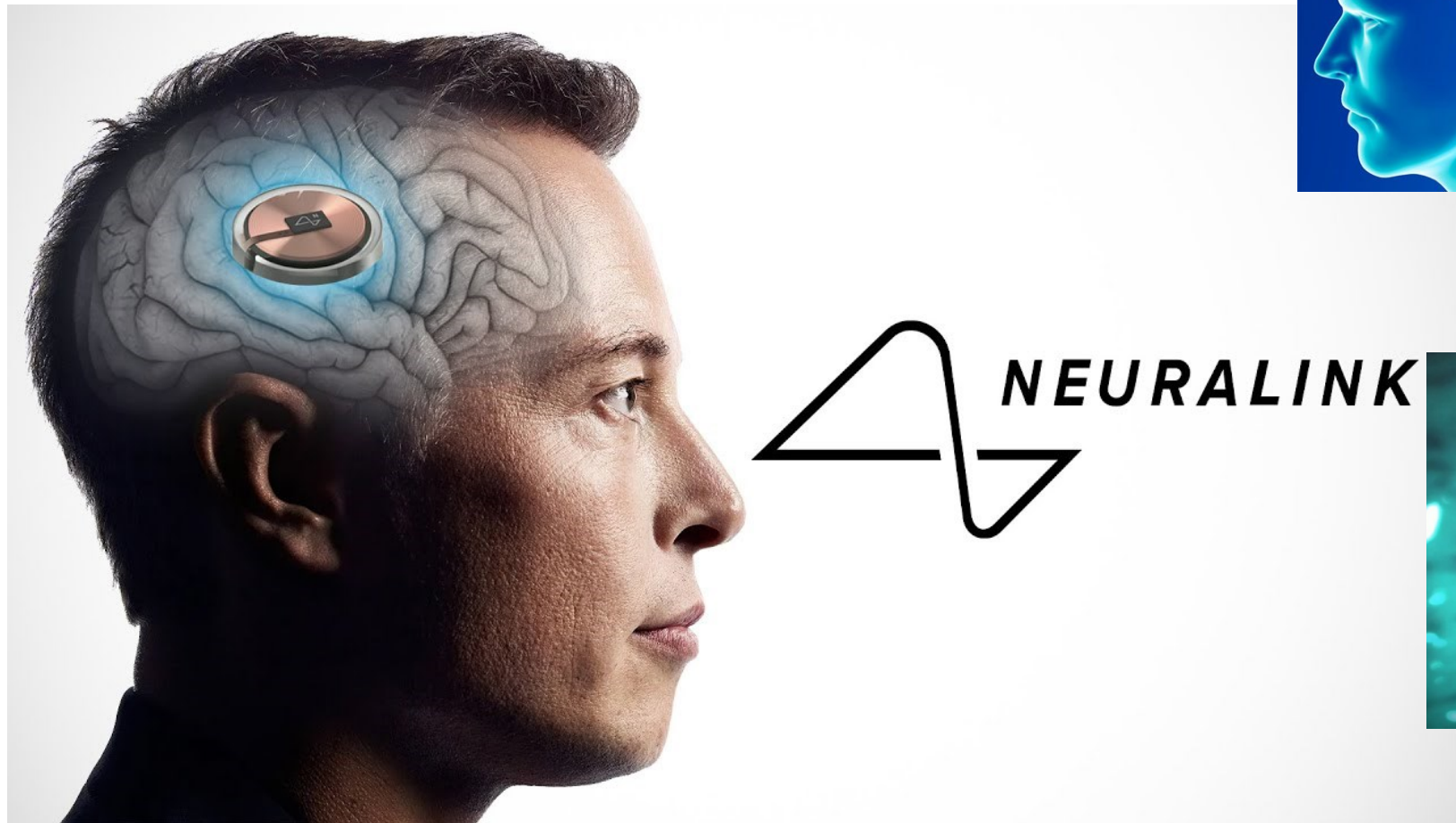

Optimus

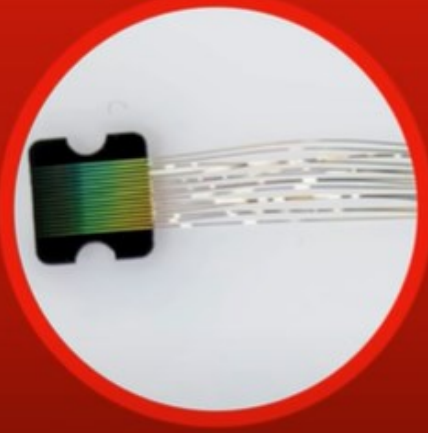
Neuralink

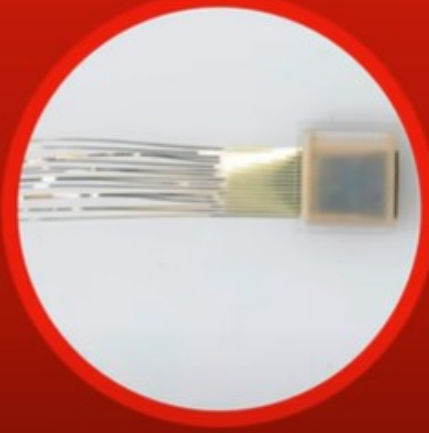
NEURALINK BEYİN-BİLGİSAYAR ARAYÜZÜ TEMEL BİLEŞENLERİ

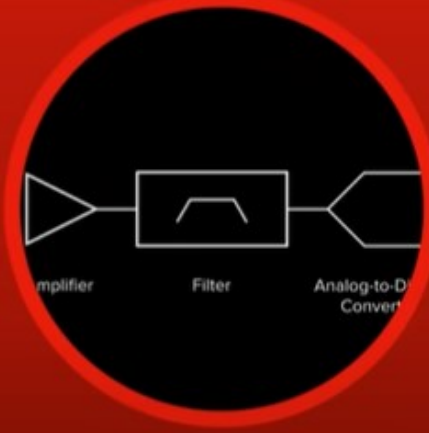
DİKİCİ ROBOT

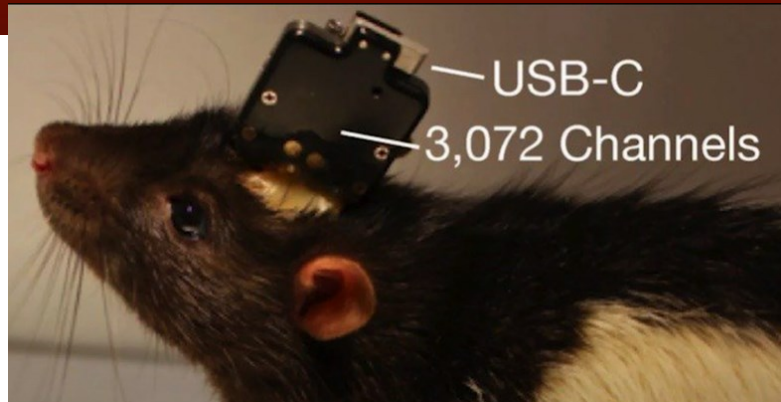
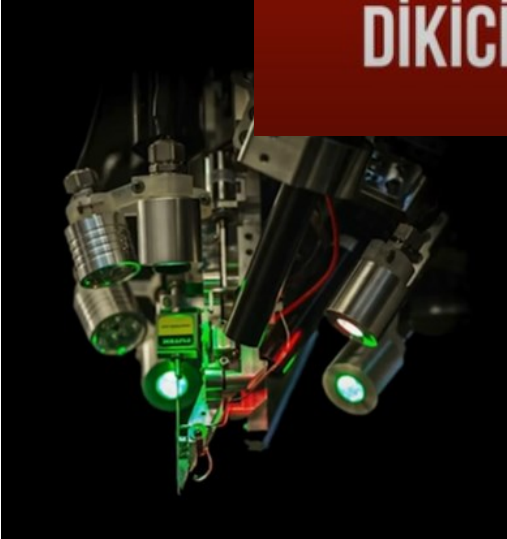
KABLolar

ELEKTRONİK ÇİP

ALGORİTMA

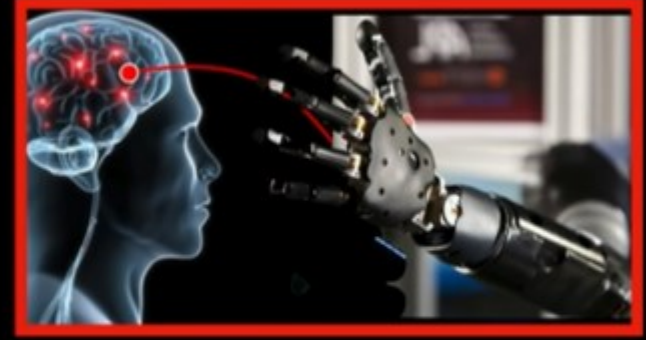

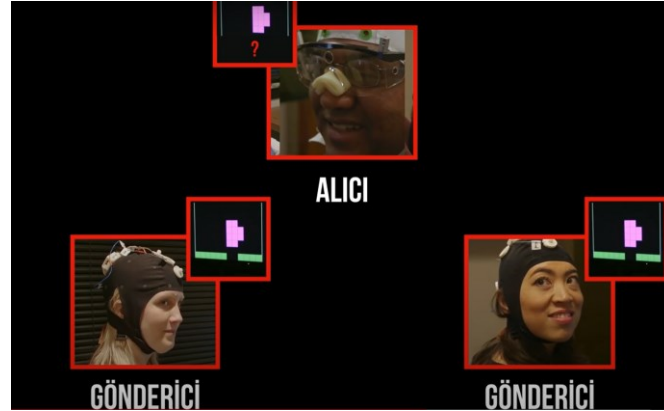
BEYİN-BİLGİSAYAR

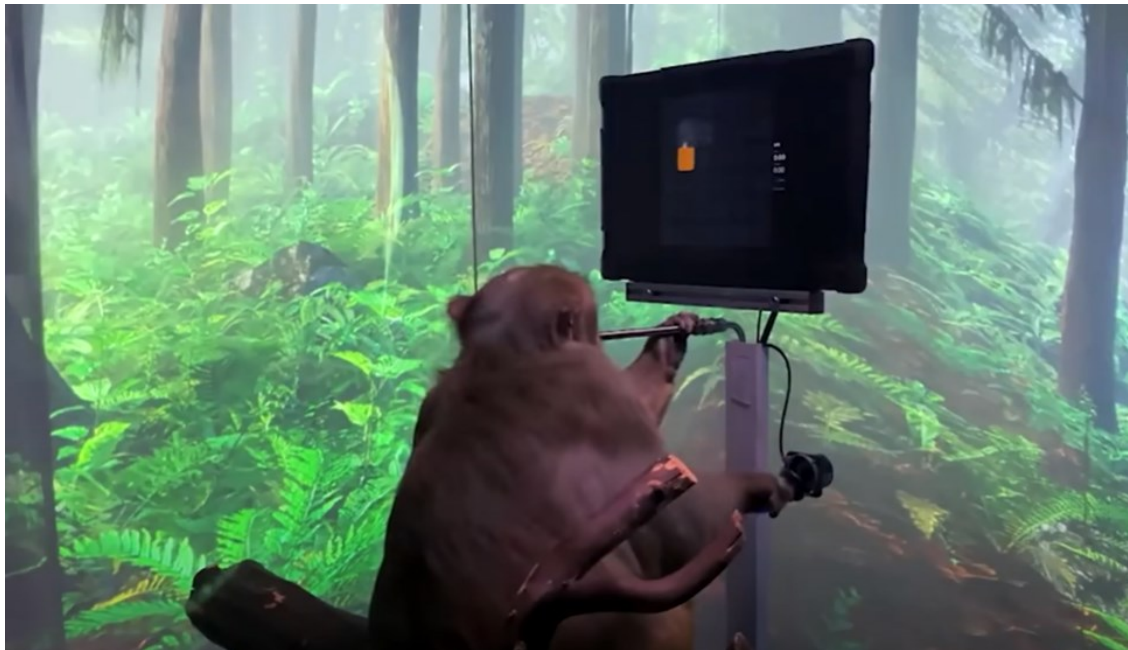

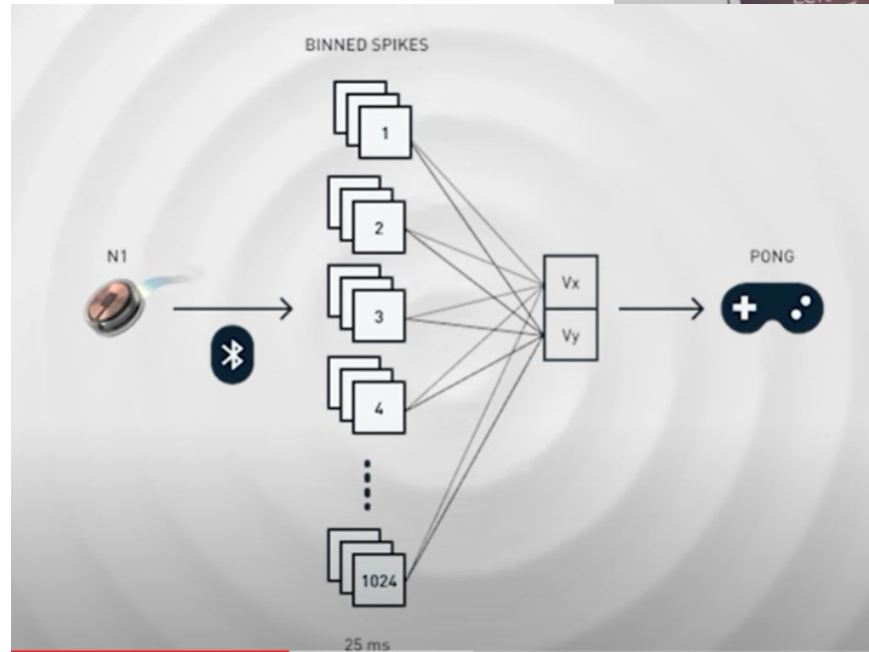
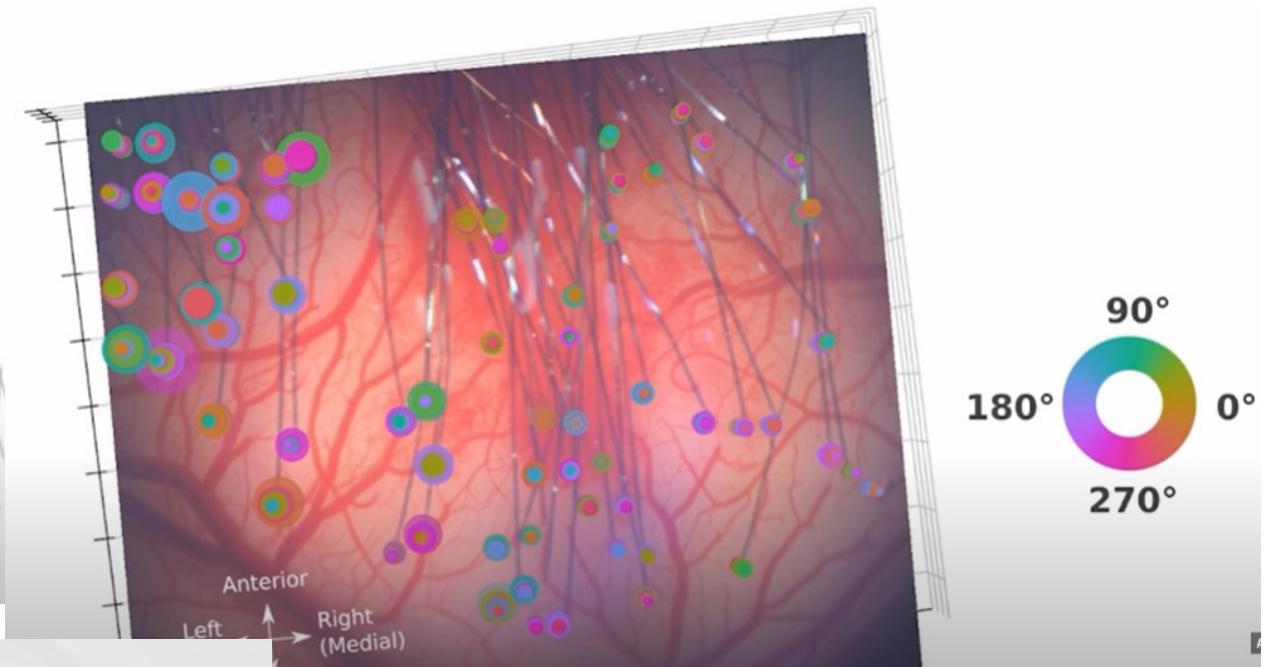
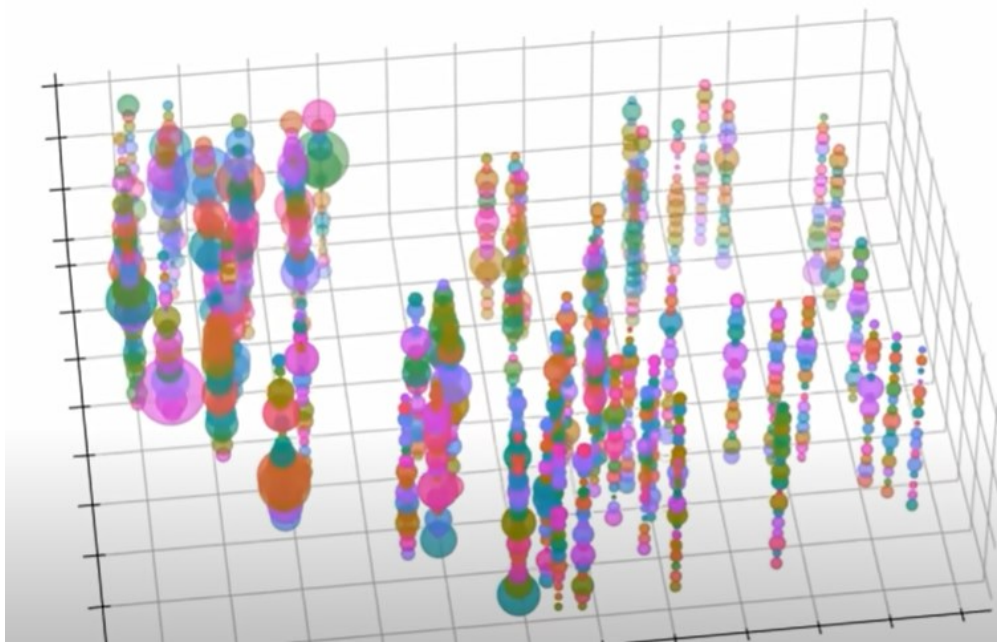
BEYİN-BEYİN

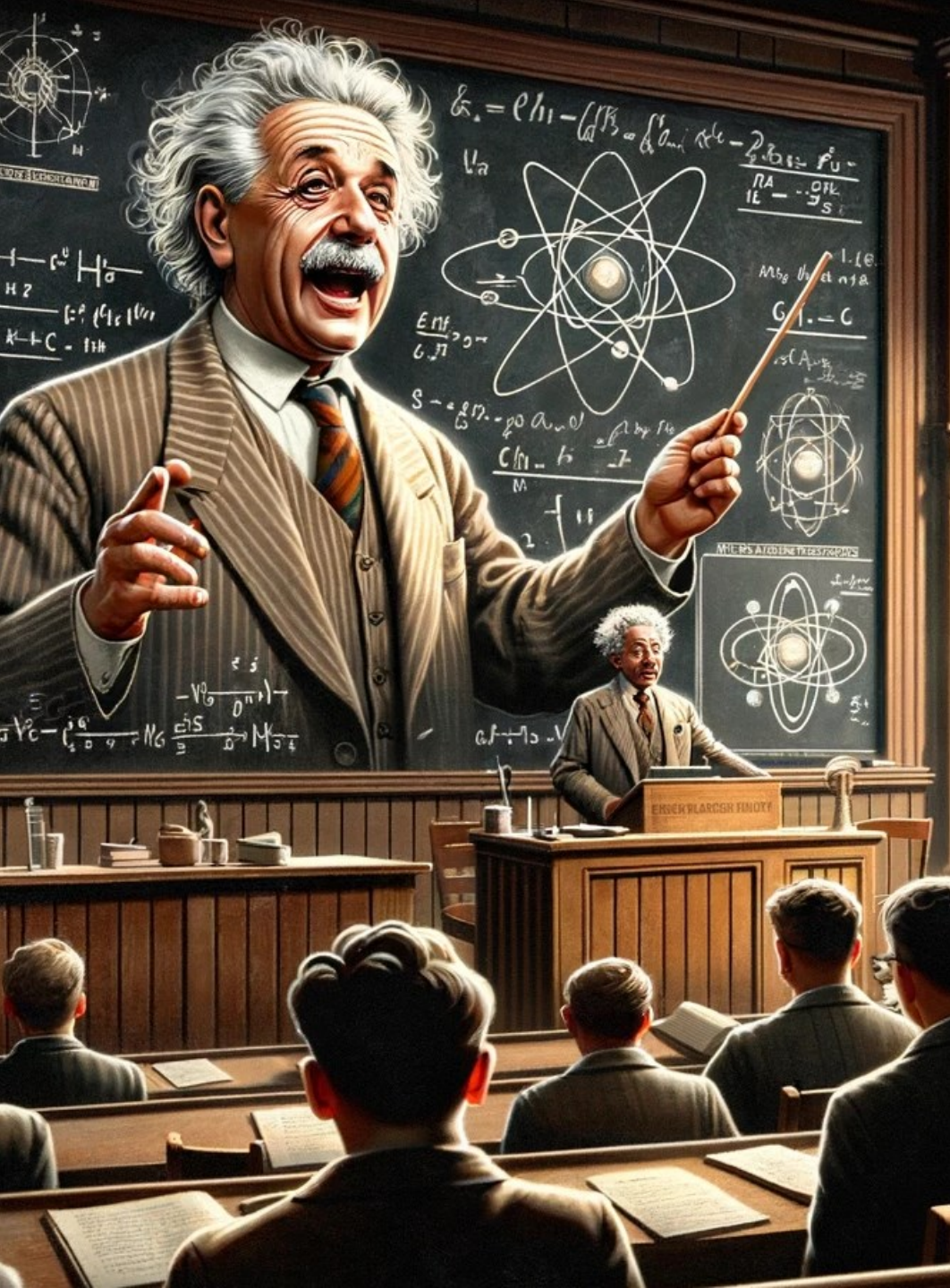

BEYİN-MAKİNE

Bilim kapalı bir kitap değildir ve asla olmayacaktır. Her önemli gelişme yeni sorular getirir.

Karanlıkta yıllarca süren endişeli arayış ve sonunda ışığa çıkış yalnızca bunu deneyimleyenler tarafından anlaşılabilir.

...

A. Einstein

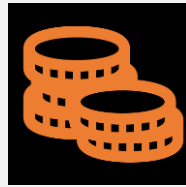
Öneriler

Araştırmacıların sürekli yapay zeka okuryazarlığı ağıştırması yapmaları

Akademik yazımda yapay zeka kullanımını kapsayan yeni araştırma süreçlerinin tanımlanması

Yapay zeka araçlarının geliştirilmesi ve kullanılmasına yönelik bütçe ayrılması

Teşekkürler

<https://linktr.ee/serkanduzgun>

